

Taula rodona 3

VOLUM I DROGUES EN EL XOC: COM ENS AJUDA L'ECOGRAFIA?

1. Justificació:

El xoc és una síndrome que es pot associar a múltiples processos. El denominador comú és l'existència d'una hipoperfusió tissular que ocasiona un dèficit d'oxigen en diferents òrgans i sistemes que pot arribar a condicionar un fracàs multiorgànic. Hi ha diferents tipus de xoc segons la seva etiologia i, per aquest motiu, també hi ha un maneig diferenciat.

En el tractament s'han utilitzat els fluids parenterals de diferents característiques i les drogues vasoactives, generalment guiats per mesures de control clàssiques i estàtiques: diüresi horària, pressió arterial, freqüència cardíaca, pressió venosa central (PVC), ...

Una de les entitats que ha adquirit més protagonisme els darrers anys ha estat el xoc sèptic, amb l'aprovació del CODI sèpsia i les guies de maneig, que a la darrera actualització ja recomanen la valoració dels canvis en les variants clíniques i mesures no invasives que inclouen l'ecografia i ecocardiografia. En aquestes guies es recomanen les variables dinàmiques per davant de les estàtiques i no es contemplen els objectius de PVC o de saturació venosa central d'oxigen.

Les particularitats del xoc, en general, fan que l'estudi ecogràfic, morfològic i funcional, es converteixi en una eina imprescindible en ser una prova innòcua, fiable, vàlida i aplicable a la capçalera del pacient.

En els últims anys s'ha denominat "point-of-care-ultrasound" (POCUS) a aquella ecografia realitzada en temps real, amb la finalitat d'obtenir registres dinàmics que puguin correlacionar-se, de forma immediata amb la clínica i les troballes de l'exploració física, a més de poder-la repetir davant de qualsevol canvi en la situació clínica del pacient o davant de les modificacions de tractament que s'hagin realitzat.

Totes aquestes característiques fan que sigui una eina molt útil en l'àmbit de treball de la medicina d'urgències i, especialment, en el cas del xoc, en qualsevol dels seus tipus. És per això que creiem útil, la presentació d'una taula on s'abordi el maneig d'una patologia que comporta tanta mortalitat i morbiditat en el nostre medi.

2. Objectiu:

Revisar el tractament del xoc i aportar elements que facilitin l'actuació dels facultatius en l'atenció al pacient en xoc a urgències i emergències, tenint com a guia la utilització de l'ecografia POCUS.

3. Objectius específics:

- a) Abordar el pacient amb xoc amb la utilització de l'ecografia per a valorar la etiologia i determinar el perfil hemodinàmic.
- b) Revisar la utilització de fluids i fàrmacs en el xoc per a seleccionar adequadament el tractament inicial.
- c) Avaluar la resposta a la reposició de volum mitjançant l'ecografia.